

GLASNILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO VII.

TOREK, 15. FEBRUAR 1977

Št. 2

Planiranje in kaj bomo delali v letu 1977

Planiranje je vzpostavljano razmerij med željenimi rezultati in potrebnimi vlaganji. Naloga planiranja je odpravljati slučajnosti in negotovosti v poslovanju podjetja, z zavestnim delovanjem na poslovni uspeh. S planiranjem predvidevamo — prognoziramo in usmerjamo celotno poslovanje in dogajanje od današnjega stanja v bodočnost, ker je to važnejše kakor gledanje nazaj. Podatki za nazaj nam dajejo le podlago za sprejemanje odločitev v bodoče. Planiranje je določanje poti, katero mora podjetje prehoditi in določanje ciljev, katere želi doseči.

K planiranju spada sodobna organizacija, v kateri je vsakomur jasno, kaj mora delati, kakšne pravice in odgovornosti ima. Vsak član kolektiva mora biti zadolžen, da se doseže željeni rezultat.

Doseganje ostanka dohodka (dobička) ni naloga posameznih, ampak vseh zaposlenih in od tega zavisi varnost delovnih mest zaposlenih. Zato je potrebno vse zaposlene pritegniti, da mislijo gospodarnostno in se prizadevajo za doseganje planskih ciljev.

Odstopanje od plana je potrebno spremljati in pojasnjevati,

obvezno pa tudi ukrepati. Kot dobri gospodarji bomo morali prilagajati smernice in ukrepe hitro in prilagodljivo brez usodnih zamud, ki so bile do nedavne naša občutna slabost.

Naše podjetje si je postavilo cilj, da postane vodilni proizvajalec izdelkov, ki se uporabljajo v gradbeništvu. To so vse vrste vrat, stenski elementi, plošče, opažni sistemi, stropne in stenske obloge, ISO-SPAN in ostrešja. Poleg tega se borimo, da bi čim bolj oplemenitili domačo lesno surovino, z izdelavo finalizirane notranje opreme. Čim več naporov moramo vložiti tudi v raziskavo trga tako na domačem trgu kot v izvozu.

Cilj in izhodišča gospodarske politike naše delovne organizaci-

je za planirano leto 1977 so zgoščena prizadevanja, da bomo obdržali in krepili vlogo, ki jo imamo na tržišču. Tako vlogo bomo obdržali le, če ne bomo popustili v naporih za realizacijo planiranih količin proizvodnje, za večjo produktivnost, za boljšo organizacijo dela, za resnost pri delu in za večjo prodajo.

TOZD morajo v prihodnjem letu zagotoviti realizacijo planiranih količin proizvodnje, še posebno pa poskrbeti za boljše izkoriščanje materiala, kvaliteto izdelavo in zmanjšanje reklamacij. Še naprej je potrebno opravljati kontrole normativov porabe časa in materiala, s čimer bi povečali produktivnost in bolj realno trošili sredstva.

Plan za leto 1977 obsega naslednji fizični obseg proizvodnje:

TOZD Rečica

— žagan les s/j	17.370 m ³
— krila površinsko neobdelana	50.000 kom
— krila površinsko obdelana	85.000 kom
— krila izvozna	15.000 kom
— podboj SM	24.000 kom
— podboj B-4	42.000 kom
— stropne in stenske obloge	180.000 m ²
— montaža na stavbi	11.000 ur

TOZD Mojstrana

— garažna vrata	1.500 kom
— vhodna vrata	7.400 kom
— MIKO	2.500 grt
— uslužnostno žaganje	2.500 m ³

TOZD Podnart

— žagan les s/j	7.000 m ³
— žagan les bukev	300 m ³
— zaboji	3.200 m ³
— stropne in stenske obloge	195.000 m ²

Vse te planirane količine za leto 1977 so tudi usklajene z našim srednjeročnim planom 1976—1980 oz. so pri nekaterih izdelkih celo višje.

Da pa bomo te planirane količine v letu 1977 res proizvedli in pa tudi prodali, moramo:

TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica:

— čimprej realizirati investicijo v proizvodnjo pohištva skupno s krojilnico
— doseči planirano izkoriščanje žaganega lesa
— doseči planirano kapaciteto v oddelku pohištvo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

8. februarja praznujemo dan smrti Franceta Prešerna, našega največjega pesnika. Otroci se o njem učijo že v osnovni šoli, njegove pesmi prebirajo odrasli. Kot veliki poet je znan tudi v drugih deželah. Nihče ga še ni dosegel po veličini in vrednosti.

France Prešeren, kmečki sin je preživel otroška leta v lepem gorenjskem kraju. V svet ga je vlekla želja po znanju. Po osemletki je študiral pravo na Dunaju, kjer se je tudi spoznal s svetovno literaturo. Potem se je vrnil v Ljubljano, kjer je zaman iskal službo zaradi svojega naprednega prepričanja. V letu 1846 je odprl samostojno advokaturu v Kranju. Hudo je zbolel in čez tri leta umrl. Pokopali so ga v Kranju.

Prešeren je bil revolucionar in demokrat, pravi Sperans — Kardelj v svoji zgodovinski knjigi, kjer obravnava med drugim tudi tega pesnika. Samo demokrat čuti s svojim narodom.

Prešeren je občutil vse družbene dogodke svojega časa. Slovenski narod je živel v suženjskem jarmu in kulturni zaostalosti dolga stoletja. V domoljubnih pesmih je Slovincem napovedoval svetlejšo prihodnost. Njegova beseda seže prav v današnji čas, ko smo uresničili mnoge njegove ideje in jih še uresničujemo po poti socialističnega družbenega reda.

Od Prešernovih časov pa je minilo več kot celo stoletje in v naši deželi se je mnogo spremenilo. On je bil tisti, ki je budil narodno zavest med izobraženci, delavci in kmeti, med vsemi predstavniki ljudstva. Rešitev iz zaostalosti našega naroda je videl v složnosti, miru in edinosti. Meščani in izobraženci so domačo literaturo in jezik zamenjali. V času Ilirskega gibanja so hoteli celo dvojno književnost: posebno za kmete in drugo literaturo za izobražence.

Prešeren je veliko željo po miru in svobodi med narodi še najbolj izrazil v Zdravljici:

»Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da, koder sonce hodi,
preprij iz sveta bo pregnan!«

Pesnik hrepni po miru in prijateljstvu med narodi. Podlaga za vse to pa je složnost v lastni domovini. Domo-

Slovenski kulturni praznik

vina je poznala mnoge sovražnike, ki so bili kakor strup za narod. Slovence poziva v boj za pravice.

Izobraženci, s Kopitarjem na čelu, so mu napredne misli — pesmi zamerili. Kopitar mu je celo svetoval, naj piše »uporabne« pesmi. Takšne bi koristile kmetovalcem. Toda pesnik ostane neomajen, zvest je in prepričan v svoje ideje. Pesem Apel in čevljar govori o tem, kako čevljar presoja umetnost. Pesnik pove, naj čevljar — kopitar sodi le čevlje. V slikarji pa naj vtakne svoj nos le tisti, ki se na umetnost razume.

»Sonetni venec«, katerega obliko je izumil prvi, je pretežno posvečen Primicovi Juliji — njegovi izvoljeni deklici, ki pa ga ni marala. V tej poeziji pa je ljubezen dekleta prepletena z ljubeznijo domovine. Prešeren pravi, da Slovenci potrebujemo Orfeja, ki bi prvi zbudil Slovence. Želi, da bi njegove pesmi prosto zadihale, da bi njegove besede obrodile sadove.

»Poet tvoj nov Slovincem venec vije,
ran mojih bo spomin in tvoje hvale.
Iz srca svoje so kali pognale
mokro — cveteč rožce poezije.«

V Sonetu nesreče pesnika prevzame vdanost v usodo. Pesnik se samo telesno vdaja, v duhu pa hrani polno svetlih upov.

V pesmi Glosa pesnik opiše težko usodo pesnika, ki ljubi resnico; ljudje tolčejo po njem, ker piše tisto, kar občuti.

»Slep je, kdor se s petjem ukvarja,
Kranjec moj mu osle kaže,
pevcu vedno sreča laže,
on živi, omrjè brez dnarja!«

France Prešeren, osamljen poet je preživel in prehitel viharni čas, v katerem ga niso poslušali, še manj hoteli razumeti.

Ohranil se je v svojih pesmih in če bi živel danes, bi lahko s ponosom napisal:

»V deželo Kranjsko so se spet
vrnili časi sreče!«

Vesna

Planiranje in kaj bomo delali v letu 1977

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD Rečica:

— čimpreje realizirati dogovor o planiranju, naročanju in vzdrževanju zalog standardnega programa, s ciljem, da se doseže čim večjo poslovnost.

TOZD Mojstrana:

— nadaljevati delo na predvideni zamenjavi programa
— izdelati vrednostno analizo za vhodna vrata.

TOZD Podnart:

— čimpreje realizirati investicijo za koncentracijo proizvodnje
— usposobiti tehnologijo za proizvodnjo elementov za hiše.

TOZD Trgovina:

— čimpreje odpreti tretjo poslovalnico v Murski Soboti
— iskati možnosti za četrto poslovalnico
— kompletirati asortiman proizvodov s proizvodi iz članic SOZD.

DSSS:

— zagotoviti realizacijo prodaje na tržišču
— doseči čim boljše ceno in kritje pri vseh izdelkih
— raziskati tržišče, posebno za nove izdelke
— realizirati razvojno inovacijsko dejavnost v predelavi kvalitetnega smrekovega lesa
— pravočasno zagotoviti ustrezne količine materiala pod optimalnimi pogoji

— spremljati in analizirati proizvodnjo

— dopolniti obstoječo organizacijo v podjetju

— spremljati vsa dogajanja znotraj podjetja, kakor tudi zunaj podjetja.

Če bi plan za leto 1977 v celoti realizirali (proizvedli in prodali), bi znašala vrednost neto realizacije 325 milijonov din, oz. celotni dohodek 470 milijonov din. Ko poravnamo vse direktne in indirektno stroške ter odvedene pogodbene in zakonske obveznosti, ostane še 7,5 milijona ostanka dohodka. Če pa plačamo še vse obveznosti iz dohodka, ostane za sklade TOZD še 635 tisoč din. Iz navedenega sledi, da rezultat poslovanja ni nič kaj obetaven.

Vzrok za to, pa so bistveno povečane cene izdelavnega materiala, dočim se prodajne cene naših izdelkov niso toliko povečale.

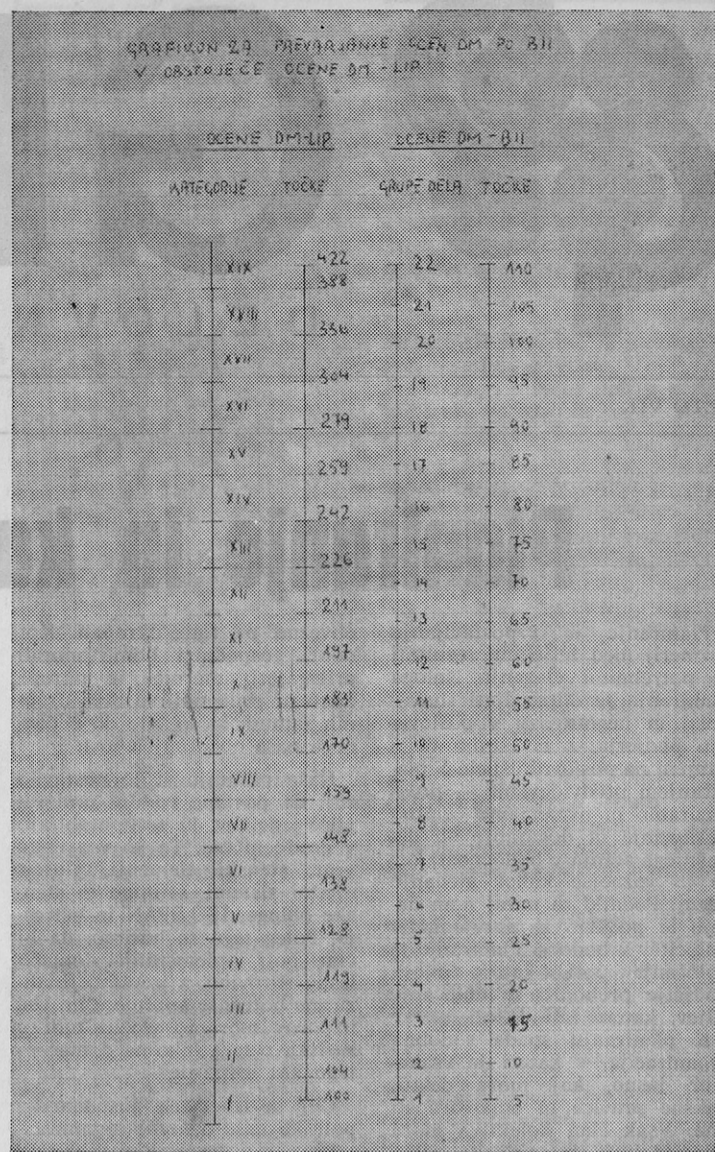
Rezultat takšen kakršen je v planu, bomo oziroma moramo doseči z manjšo porabo materiala in večjo produktivnostjo (manjši izdelavni časi po izdelku). Produktivnost naj bi v letu 1977 dvignili za ca. 7% (v srednjeročnem planu 1976—1980 je 4,2%). Če vseh teh kazalcev ne bi upoštevali in v letu 1977 ne realizirali, potem bo rezultat slabši oz. boljši, če bomo še bolje gospodarili, kot smo planirali.

Plan za leto 1977 je po NU in enakih K-jih kot v letu 1976, za 15% višji, kot doseženo v letu 1976.

PO TOZD pa je naslednje:	Povečanje plana po enakih K-jih	Povečanje produktivnosti
TOZD Boh. Bistrica	121 %	10 %
TOZD Rečica	111 %	4 %
TOZD Mojstrana	103 %	2 %
TOZD Podnart	107 %	0 %
DO LIP	115 %	7 %

Iz navedenega sledi, da se je plan za leto 1977 v primerjavi z doseženim v letu 1976 najbolj povečal v TOZD Boh. Bistrica in to predvsem zaradi povečanja

opažnih plošč in pohištva. Produktivnost pa je najvišja tudi v TOZD Boh. Bistrica, kar je posledica uvajanja WF normativov v oddelku pohištvo. **D. P.**

Vrednotenje DM v oddelku pohištvo v TOZD Bohinj

Glede na precejšnje število pritožb na ocenitve DM v oddelku pohištvo v TOZD Bohinj in glede na to, da je v pritožbah izraženo mnenje, da so vrednosti DM, ki jih je ocenil Biro za industrijski inženiring (BII) višje od obstoječih, smo napravili naslednjo analizo.

Kot prvo naj omenimo, da je BII v oddelku pohištvo uvedel WF normative (norme po vnaprej določenih časih) in opravil ocenitve DM. Cilj te akcije je bil naslednji:

— natančno obvladanje tehnoloških zmogljivosti,

ja za ocenitev delovnih mest. BII je pri ocenitvi DM izhajal iz točkovne metode z razponom od 5 do 110 točk, ki se jih združuje po 5 skupaj v 22 grup dela.

Grupe dela, ki jih je 22, ne moremo kar enostavno enačiti s kategorijami, ki jih je 19 in ki so bile veljavne za obračun OD do 1.7.1976. Da lahko primerjamo grupe dela oz. ocene po BII z obstoječimi ocenami, smo pripravili grafikon, ki prikazuje, kako pretvorimo oceno DM po BII v obstoječi sistem ocen DM, ki velja za celotni LIP. V grafikonu nam prva in druga skala

po BII skoraj v celoti nižje od obstoječih ocen DM. Največja razlika je prav pri DM upravljalci osnovnih in zahtevnejših obdelovalnih strojev, dočim na ocene DM upravljalcev enostavnih strojev in DM pomočniki pri strojih približno enake našim ocenitvam. Samo sedem DM je BII ocenil višje od obstoječih naših ocen, in sicer: DM nanašalec laka, spajalec širin, zamaškar, pomočnik nanašalec laka in brusilec laka. DM nanašalec laka je nerealno visoko ocenjeno. Za ostala DM pa bomo predlagali določene korekture.

Npr. Razlike med oceno DM brusilec na brusilnem kolutu in skoblarjem na štiristranskem skobelnem stroju je 16 točk in med kontrolorjem mehanske obdelave samo 10 točk. DM, ki zahtevajo večjo strokovnost, so preniško ovrednotena ne le v oddelku pohištva, temveč v celotni delovni organizaciji.

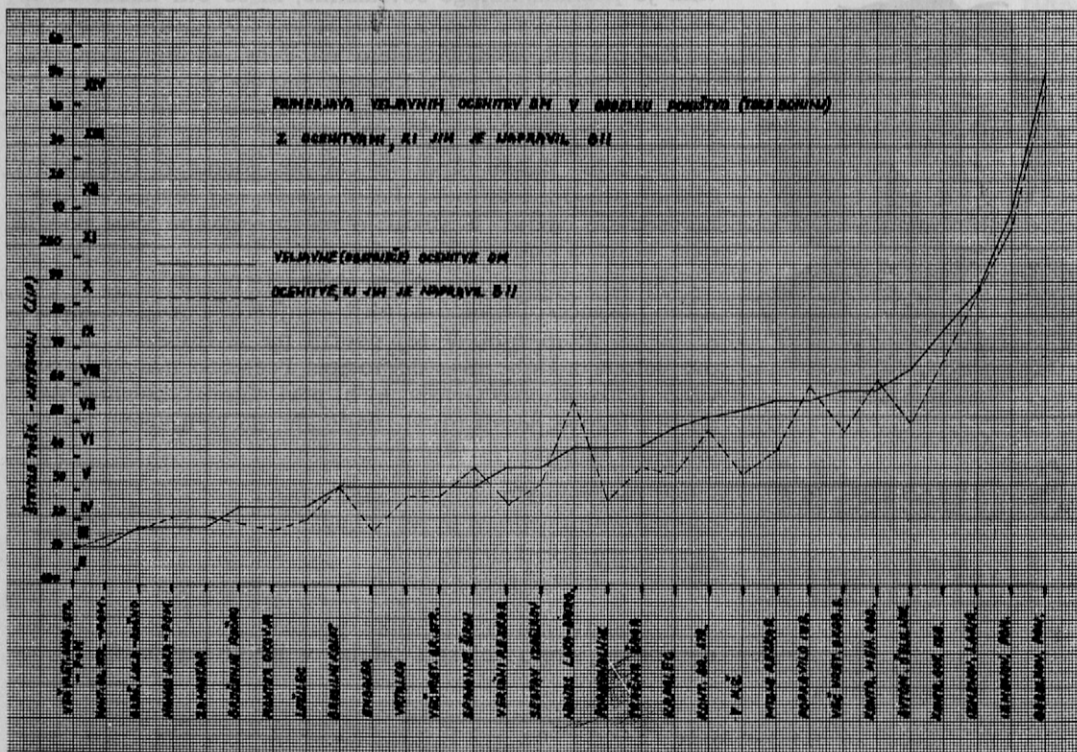
Pri primerjanju ocen DM z BII ocenami smo zelo neobjektivni. Ko se pritožujemo na ocenitve, imamo v mislih samo DM, ki jih je BII ocenil višje od obstoječih naših ocen, ne zahtevamo pa znižanja za tista DM, ki jih je BII ocenil nižje od obstoječih ocen.

Ko vrednotimo DM, ne smemo gledati samo DM enega oddelka (pohištva), upoštevati moramo vsa DM v TOZD oziroma v celotni delovni organizaciji. Šele iz pregleda nad celoto lahko dajemo objektivne ocene.

Končno se moramo zavedati, da je izhodiščni nižji OD 60% poprečja v gospodarstvu v SRS in za leto 1976 znaša to 2.040 din. Najnižji OD ne izvira iz nedelavnosti, temveč iz najenostavnejšega dela.

Pot do višjega OD ne vodi skozi pritožbe in primobe na ocenitve DM. Ocene DM smo obravnavali in usklajevali na javnih razpravah ter jih potem 1.7.1976 na zboru delavcev sprejeli in potrdili s podpisom. Seveda dopuščamo utemeljene korekture posameznih delovnih mest, če te ne

vplivajo na krivuljo OD v okviru celotne delovne organizacije. Krivulja OD je definirana z ocenitvami DM in to so ob tolikih razpravah medsebojno dokaj usklajene in sedaj pol leta po sprejemu ocen DM je nemogoče, da bi se kateremukoli DM glede ocenitve godila objektivna krivica. Ne moremo dovoliti, da bi se pripombe na ocenitve DM sprevrgle v splošno pritoževanje, češ pripombo naj napišem, mogoče pa bo le kaj. Višji OD bomo dosegli z boljšim in racionalnejšim delom, saj več kot ustvarimo ne

— dvig produktivnosti,
— nagrajevanje po delu.

Ali obvladamo proizvodne zmogljivosti? Ali smo dvignili produktivnost? O tem še ne moremo dati dokončne ocene. Kaj pa nagrajevanje, ali se nagrajujemo po delu? Poglejmo naslednja grafikona.

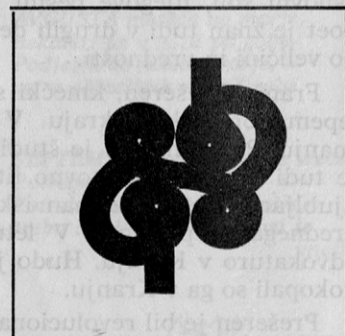
BII je ocenil 48 delovnih mest v oddelku pohištvo, in sicer od delovnih mest pomočnik pri strojih, ročni dovrševalec, upravljalac osnovnih in zahtevnih strojev, izmenovodij in oddelkovodje. V okviru oddelka je bila imenovana tudi posebna komisi-

prikazujeta kategorije in obstoječe veljavne točke, ki predstavljajo spodnje in zgornje meje posamezne kategorije. Na tretji in četrti skali pa so nanešene grupe dela in točke po BII. Najmanjše število točk 5 po BII ustreza našim 100 točkam in najvišja ocena 110 točk po BII ustreza našim 422 točkam.

Drugi grafikon pa prikazuje obstoječe ocene DM v oddelku pohištvo in ocene istih DM, ki jih je napravil BII. Polna črta nam predstavlja obstoječe veljavne ocenitve DM, prekinjena črta pa nam predstavlja ocene

Iz ugotovitve analize že lahko odgovorimo, ali se nagrajujemo po delu ali kako drugače. Če vzamemo ocene DM po BII za pravične in kot osnovo za nagrajevanje po delu, potem je nagrajevanje po obstoječih ocenah DM nepravilno in nismo nagrajeni po delu, vendar ne v smislu, da premalo zaslužimo, kot vedno tarnamo, temveč v smislu, da preveč zaslužimo.

Ne moremo se strinjati, da je po ocenah DM po BII minimalna razlika med DM, ki zahtevajo kvalifikacijo in med DM, ki je ne zahtevajo.

moremo deliti. Z večjo realizacijo bomo dosegli večji dohodek in tako bo tudi več denarja za OD in za povečanje vrednosti točke, kar je prava in poštena pot do višjega osebnega dohodka.

S. M.

Sestanek s štipendisti

Kot ostala leta smo tudi letos sklicali sestanek s štipendisti naše delovne organizacije. Sestanek smo organizirali 31. januarja 1977 v sejni sobi skupnih služb na Bledu. Od 24. povabljenih se je sestanka udeležilo 18 štipendistov, ostali so izostanek opravili.

Namen vsakoletnega sestanka med šolskimi počitnicami je, da se pogovorimo o uspehih in problemih, ki jih imajo pri učenju.

Posvetu je prisostvoval tudi direktor, ki je navzoče najprej

seznanil z razvojem delovne organizacije od ustanovitve pa do danes. Podal je tudi pregled poslovanja delovne organizacije v preteklem letu ter plan in predvidevanja v letošnjem letu.

Seznani smo jih še s potrebami po kadrih in jim predložili štipendijsko politiko podjetja.

Po sestanku smo se odpeljali v Bohinjsko Bistrico, kjer smo si ogledali proizvodnjo TOZD-a »Tomaž Godec«.

Blažević

Sklepi samoupravnih organov

Svet za delovne norme (25. 1. 1977)

1. Pri ponovni obravnavi pritožbe na normativ za širinsko spajanje na stroju Torwegge je ugotovil, da je izračun normativna pravilen, vendar se čas izdelave zaradi presežanja ostalih DM v oddelku plošč korigira za 11 %, kar zneso 0,0580 h/kom.

Ponovno je pregledal tudi pritožbo na normo DM izdelava čelnih in stranskih letev in sklenil, da je podlaga za ugotovitev normativa količinsko stiskanje plošč.

2. Na predlog TOZD Podnart je sprejel sklep, da se v žagalnici Podnart za zimsko obdobje december—marec časovni normativ poveča za 10 %.

3. Sprejel je sklep, da se v slučaju obratovanja polovične izmene pri razrezu hlodovine v oddelku žaga normativ opravljenega dela množi s koeficientom 1,176, vendar samo za tiste dneve, ko so obratovali pol izmensko.

4. Sprejel je predlog kovinskega oddelka TOZD »Tomaž Godec« za 10 % povišanje norme pri izdelavi dalmatinskih nasadil, kar pa velja samo za delavca, ki se v seriji uvaja. Serija je velika maksimalno 3000 kom.

5. Sprejel in podaljšal je normative v TOZD »Tomaž Godec«, Rečica, Podnart in Mojstrana.

6. Sprejel je še sklep, da je potrebno pri vsakem novem izdelanem normativu napisati in pristojnim osebam oddati točen opis dela, ki ga zajema normativ. Tega se morajo natančno držati delavec, mojster in vodja oddelka.

Odbor za MRDZD DSSS (27. 1. 1977)

1. Na predlog prodajnega sektorja je sprejel tov. Antona Sedlarja v dopolnilno delovno razmerje za določen čas z nepolnim delovnim časom (4 ure dnevno) do 31. 12. 1977.

Konferenca aktiva mladih v TOZD Rečica

Dne 7. januarja smo se zbrali mladinci TOZD-a Rečica na konferenci. Od 68 mladih, se jih je konference udeležilo 29 in pa tov. Knaflič.

Dnevni red konference je bil naslednji:

1. Izvolitev novega predsedstva in članov

2. Izvolitev podpisnika za hranilno knjižico

3. Razno.

Kot dodatni točki k dnevnemu redu sta bili še:

— izbor kandidatov za kviz in
— določitev kandidatov za mladinsko politično šolo.

Volilna komisija je predlagala novo predsedstvo in razrešila staro.

Novo predsedstvo sestavljajo:

— predsednik: Antunovič Matjaž

— sekretar: Šamija Marija

— blagajnik: Svenšek Jožica ter dva člana predsedstva: Ješe Niko in Koren Franjo.

Prav tako smo izvolili komisijo za šport, ki bo delala v sestavi: Kotnik Franc, Krivič Djevad, Cupar Zvonko, Bonča Valter in Knaflič Marjan.

Za podpisnike za vlaganje in dvig gotovine iz hranilne knjižice so bili predlagani in potrjeni: predsednik, sekretar in blagajnik.

Pod dodatnimi točkami smo se posvetovali o prijavi na kviz, ki bo organiziran ob 40-letnici prihoda tov. Tita na vodstvo ZK. Odločili smo se, da prijavimo ekipo, ki jo sestavljajo: Šamija Marija, Valant Darko, Hikel Bruno, Petkoš Alojz, Kotnik Franc in Čop Toni.

Se vedno pričakujemo gradivo, ki nam ga bo poslala Občinska konferenca ZSM Radovljica.

Občinska konferenca nam je poslala dopis za mladinsko politično šolo. Zavedamo se, da moramo biti poleg dobrih delavcev tudi samoupravljalci in se udeleževati v družbenopolitičnih organizacijah, zato smo se odločili, da pošljemo v politično šolo sedem mladih, in sicer so bili predlagani in tudi potrjeni naslednji mladinci: Svenšek Jožica, Šamija Marija, Terpine Bojan, Krivič Djevad, Koren Franjo, Ješe Niko in Petkoš Alojz.

Nadalje smo se odločili, da se uvedejo članske izkanize in se mesečno plačuje članarina v znesku 10.— din, ki se bo odvajala neposredno od osebnega dohodka.

Ob zaključku konference nas je pozdravil tudi tov. Knaflič, ki je apeliral na vse, naj izvršimo naloge, ki smo si jih zadali. Bolj bi se morali udeleževati v športnih tekmovanjih in tudi izbrati ekipe, ki naj bi nas zastopale. Poleg tega pa se moramo

usposabljanje in izobraževati ob delu, na političnem področju in si s tem pridobiti znanje za delo v družbenopolitičnih in samoupravnih organih.

Ob zaključku smo sklenili, da se bo sestalo predsedstvo in izdelalo program dela za leto 1977. Le-tega bomo potem vsi skupaj pregledali ter predlagali še eventualne spremembe in dopolnitve. Dogovorili smo se tudi, da se bodo sestanki vršili samo v prostem času.

Šamija Marija

Sindikalna konferenca v Mojstrani

V petek, 14. januarja, je bila v TOZD Mojstrana letna konferenca OO sindikata. Konference se je udeležil tudi predstavnik Občinskega sindikalnega sveta Jesenice tov. Sandi Kotnik in predsednik IO KOO sindikata ing. Stefan Banko. Udeležba je bila polnoštevilna, saj se sleherni član našega kolektiva zaveda, kakšno pomembno vlogo ima prav OO sindikata.

Po otvoritvi in izvolitvi delovnega predsedstva je predsednik OO organizacije sindikata podal letno poročilo za leto 1976. V samem poročilu je zajel vse spremembe in novosti, ki so nastale v preteklem letu.

Sprejet je bil Zakon o združenem delu, kar je temelj za nadaljnje razvijanje delavskega samoupravljanja. Ta zakon daje delavcu, posebno še neposrednemu proizvajalcu več pravic za odločanje. Toda ne smemo pozabiti, da so s pravicami povezane tudi dolžnosti slehernega člana naše socialistične družbe. Vedeti moramo, da so proizvajalna sredstva družbena last, samoupravno odločanje pa je temelj nadaljnjega razvoja.

Naša DO se je znašla v težki situaciji v mesecu aprilu, ko je bil sprejet zakon o zavarovanju plačil. To je povzročilo precej težav, kajti kupna moč je padla in realizacija je bila v tem mesecu pod planom. V naslednjem mesecu pa se je stanje že izboljšalo. Vse to smo dosegli z vztrajnim delom in veliko aktivnostjo celotnega kolektiva.

Ena od omembe vrednih akcij je tudi ta, da smo pokazali veliko solidarnost prizadetim v Posočju. Ta akcija je lep primer humanosti in borba za obstoj slehernega člana naše socialistične družbe.

V okviru DO pa smo tudi razpravljali, da ljudem še danes niso zagotovljene osnovne človeške pravice. Eden od teh prime-

rov je na Slovenski Koroški, kjer je slovenska beseda postala vprašanje sedanjega časa. Naša socialistična družba, kot nosilka neuvrščene politike odkrito zavrača tako dogajanja. Gojimo politiko miroljubne koekzistencije med vsemi narodi. Vsak narod ima pravico, da si kroji usodo sam. Ugled naše države in politike ter našega predsednika TITA je v svetu zelo velik. Vemo pa tudi, da ta politika mnogim ni všeč.

V poročilu je bilo podano, da je premalo športnega udejstvovanja. Predvsem naj bi podprli tiste panoge športa, kjer bi bilo množično udejstvovanje. To se pravi, da bi bile prioritete tiste panoge, kjer bi bila možna udeležba vsakega člana kolektiva ne

glede na starost in spol. Vključili naj bi še sankanje, kar bi seveda še popestrilo vsa sedanja tekmovanja.

Na vseh prireditvah ugotavljamo, da se ženske zelo slabo udeležujejo raznih tekmovanj. Torej, morali bomo nekaj ukreniti tudi na tem področju.

Po razpravi na poročila pa je ing. Banko Stefan dejal, da je bilo leto 1976 zelo razgibano in da smo lahko zadovoljni ob tolikih uspehih, ki smo jih dosegli. Ena od glavnih akcij je bila ta, da smo v Posočju med prvimi postavili 2 montažni hiši, ter dokazali, da kljub svojim težavam lahko pomagamo ob raznih elementarnih nesrečah tudi drugim.

A. Noč

Sestanek predsedstva aktiva mladih delavcev TOZD Rečica

Dne 25. januarja 1977 je imelo sestanek predsedstvo aktiva mladih delavcev TOZD Rečica. Na dnevnem redu so bile naslednje točke:

- preimenovanje organizacije,
- program dela,
- sestava poročila za sindikalno konferenco,
- razno.

Aktiv mladih delavcev se je preimenoval v osnovno organizacijo ZSM LIP BLED — TOZD Rečica.

Ob sestavi programa dela je bilo podanih veliko predlogov, katere smo večinoma tudi sprejeli. Naše delo naj bi slonelo na udejstvovanju v raznih športnih tekmovanjih, v mladinskih delovnih akcijah in podobno. Poleg tega naj bi se z znanjem, pridob-

ljenim v političnih šolah in seminarjih, udeleževali v družbenopolitičnih organizacijah. Domenili smo se, da se bomo udeležili vseh prireditev in tekmovanj v okviru delovne organizacije in občinske konference. Organizirali bomo delovno akcijo v Posočju (eno izmed prostih sobot), za popravilo planinskih domov v okviru planinske zveze in podobno. Po svojih zmoglostih želimo organizirati ekskurzijo v eno izmed delovnih organizacij našega SOZD-a.

Upamo in želimo hkrati, da nam bo ob pomoči starejših v našem TOZD-u uspelo program tudi uresničiti.

Sekretar:
Šamija Marija

PREDNOSTNA LISTA PROSILCEV STANOVANJ

Zap. št.	Priimek in ime	TOZD	št. točk	št. čl.	št. sob
1.	Branč Janez	Mojstrana	61	5	3
2.	Tomažin Alojz	Podnart	61	5	3
3.	Cesar Lado	Tomaž Godec	57	4	3
4.	Mrak Justin	Mojstrana	49	6	3
5.	Rozman Valentin	Tomaž Godec	48	4	3
6.	Toplak Lojzka	Podnart	47	3	2
7.	Rijavec Marija	Rečica	46	4	3
8.	Starič Ivana	Rečica	45	6	3
9.	Gardener Marica	upokoj.	45	1	g/1
10.	Hadžič Ibrahim	Rečica	38	1	g/1
11.	Zido Pavla	Tomaž Godec	38	4	3
12.	Marolt Jože	Rečica	37	3	2
13.	Petrič Jani	Mojstrana	34	3	2
14.	Hadžič Fatima	Tomaž Godec	32	5	3
15.	Sodja Ema	Tomaž Godec	32	1	g/1
16.	Knežević Stanislava	Rečica	31	3	2
17.	Zupanc Franc	Tomaž Godec	30	2	g/1
18.	Pikon Franci	Tomaž Godec	30	3	2
19.	Troha Ante	Mojstrana	29	3	2
20.	Odar Bogomir	Tomaž Godec	29	3	2
21.	Korošec Milena	Tomaž Godec	24	1	g/1
22.	Šalamun Matija	DSSS	23	4	3
23.	Terzić Vera	Tomaž Godec	21	1	g/1
24.	Langus Ana	DSSS	21	3	3
25.	Hribar Branislava	Tomaž Godec	20	1	g/1
26.	Sedej Marjeta	DSSS	20	2	2
27.	Mediževc Edvard	Tomaž Godec	18	1	g/1
28.	Vidaković Stjepan	Podnart	18	1	g/1
29.	Vragolovič Valentin	Rečica	17	1	g/1
30.	Joham Nada	Tomaž Godec	15	1	g/1

PREDNOSTNA LISTA PROSILEV DOLGOROČNEGA POSOJILA

Zap. št.	Priimek in ime	TOZD	Število točk
1.	Jirasek Zvonko	DSSS	75
2.	Jirasek Stefi	DSSS	71
3.	Arh Anica	TOZD T. Godec	57
4.	Arh Jože, Češnjica 8	Tomaž Godec	51
5.	Podlipnik Franc, Polje 33	Tomaž Godec	50
6.	Skubin Francka	Rečica	50
7.	Martin Arh, Bitnje	Tomaž Godec	48
8.	Ambrožič Jožica	Rečica	47
9.	Malej Marica	Tomaž Godec	44
10.	Čufer Zalka	Tomaž Godec	42
11.	Dobravec Stanko	Tomaž Godec	41
12.	Zerovc Franc	DSSS	40
13.	Repinc Anica	Tomaž Godec	39
14.	Repinc Jože	Tomaž Godec	38
15.	Žvan Pavel	Rečica	37
16.	Zavodnik Nada	Tomaž Godec	32
17.	Smukavec Miro	DSSS	31
18.	Ravnik Ivan	Tomaž Godec	30
19.	Lapajne Franc	Tomaž Godec	29
20.	Luskovec Alojz	Rečica	28
21.	Podlipnik Jože, Savica	Tomaž Godec	26
22.	Jeglič Stanko	Mojstrana	25
23.	Mlakar Marija	Tomaž Godec	22
24.	Stare Jože, Češnjica 29	Tomaž Godec	21
25.	Dijak Nada	Tomaž Godec	20
26.	Trpinec Terezija	Rečica	19

Obveščanje gozdarjev in lesarjev

Bled — Na nedavnem sestanku so se uredniki glasil delovnih organizacij, ki so združene v sestavljeno organizacijo združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva dogovorili za bolj temeljito, vsestransko in kvalitetno informiranje delavcev, ki so zaposleni v delovnih organizacijah.

Ko so sprejemali vsebinsko zasnovano glasilo GLG, ki je prvič izšlo pred leti in katerega osnovni namen je obveščati delavce v delovanju kolegijskega poslovodnega organa in o vseh dogodkih, ki so nujno pomembni za vse članice sestavljene organizacije, so poudarili, da bi morali vso skrb posvetiti prav informiranju delavcev, njihovim problemom, željam in interesom. Informacije bodo morale biti kvalitetne, izhajati pa iz vseh sredin, zanimive in privlačne. Glasilo naj bi prinašalo novice o pomembnih dosežkih, o prob-

lemih in o uspehih medsebojnega povezovanja in sodelovanja, več o sodelovanju izven regije, obveščati pa bi moralo tudi o aktualnih družbenopolitičnih dogodkih in o dejavnosti družbenopolitičnih organizacij v sestavljeni organizaciji združenega dela.

Več pozornosti naj bi letos posvetili obveščanju delavcev o novem zakonu o združenem delu ter iz njega izhajajočih novih družbenoekonomskih vprašanjih, temeljito obravnavali probleme, ki zavirajo hitrejši napredek in hromijo čvrstost sestavljene organizacije združenega dela. V treh, štirih številkah letošnjega leta naj bi našel svoj prostor tudi občasni humor, novosti in zanimivosti iz drugih sestavljenih organizacij izven regije. Vsekakor pa mora vsebinska zasnova slediti nenehni aktualnosti in dati besedo delavcem ter njihovim željam, interesom in potrebam.

Tehnični muzej Slovenije

Bled — Velika, najlepša dvorana v Tehničnem muzeju Slovenije v Bistri pri Ljubljani je namenjena lesnemu oddelku za prikaz lesne predelave. Vendar pa je žal še vedno prazna in ta praznina prav neprijetno učinkuje na obiskovalca. Muzej je sicer tako skrbno, strokovno in slikovito urejen, da ga je vredno videti in pogledati in je eden izmed naših zgodovinsko kulturnih biserov. Oddelek žagarstva je na novo urejen, zanimiv in poučen z razstavljenimi žagami, panoji in maketami pritegne strokovnjaka in nestrokovnjaka, ki črpata znanje iz zgodovine in iz nakazane prihodnosti. Tudi gozdni in lovski del muzeja je slikovito opremljen in izoblikovan, tako, da vzbuja zanimanje mladine in odraslih. Muzej je

zares ogleda vreden!

Zakaj pa je dvorana lesne predelave tako prazna in sicer prav pri tako visoki ravni naše lesne predelave? Prav zato, ker posamezni navdušenci in strokovnjaki, ki jih občutek odgovornosti pred družbo sili v delo, da bi muzeju dali čimveč, le ne zmorejo vsega sami. Največ pa je seveda takih, ki bi mogli in znali sodelovati, pa ne kažejo pripravljenosti za najmanjše prizadevanje in pomoč pri delu.

Ob premagovanju težav je vodstvo Tehničnega muzeja predvidelo s planom 1977 skupaj z nekaterimi proizvodnimi sodelavci iz naše stroke tudi ureditev zbirke lesne predelave. Upamo torej, da bomo v letu dni lahko s ponosom obiskali tudi ta del muzeja. Za ureditev muzeja pa je

potrebno zbrati precej gradiva, pismenega, risarskega, izdelkov in idej za postavitev vernih dokazov naših lesarskih prizadevanj v minulosti in v sedanjosti. Muzejske zbirke naj bi imele iz svetovnih meril takšen pomen: prikaz preteklosti v 60 odstotkih, poučnost v 30 odstotkih in prihodnost v 10 odstotkih.

Sodelovanje izven regije

Bled — Članice sestavljene organizacije združenega dela GLG nenehno utrjujejo notranje medsebojne odnose in sicer s posebnimi sporazumi, skladno s sporazumom o združenju leta 1974. Razvoj odnosov in zakon o združenem delu narekujejo nova izhodišča ter nove skupne cilje. Zato pripravljajo prilagojen in dopolnjen samoupravni sporazum in samoupravni sporazum o temeljih plana za obdobje 1976 do 1980.

Med ostalimi cilji združevanja bodo posebno skrb posvetili samoupravnemu in poslovnemu združenju ter utrjevanju odnosov z drugimi regijami in območji. Za uresničitev teh ciljev je sestavljena organizacija združenega dela GLG že sklenila sporazum po pooblastilu Aera, tovarne celuloze Medvode, z organizacijami gozdarstva drugih območij in sicer za zagotavljanje lesne surovine. Decembra minulega leta so sprejeli sporazum združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, Gozdno gospodarstvo Ljubljana in Gozdno gospodarstvo Tolmin za letno oskrbovanje tovarne celuloze s 14.000 kubičnimi metri lesa za celulozo iglavcev iz gozdne proizvodnje.

Ugotavljajo pa, da je uresničitev samoupravnega sporazuma odvisna tudi od cen in od ustreznih oblikovanih dohodkovnih odnosov. Te odnose bodo podpisniki uravnavali v smislu določil samoupravnega sporazuma o temeljih plana, ki so sprejeta v Sloveniji in po posebnih dogovorih med podpisniki tega samoupravnega sporazuma.

Tudi določila o zagotavljanju gradnje gozdnih cest so upoštevana v sporazumu in pa seveda obveznosti uresničevanja etata in obveznosti prevzemanja dogovorjenih morebitnih večjih količin, ki bi jih nudila gozdna gospodarstva.

Zelo pomemben pa je tudi sporazum, ki je v pripravi o sodelovanju s tovarno pohištva Radomlje in o oskrbovanju te tovarne s surovino — les listavcev — predvsem bukovino iz blejskega in kranjskega območja. Ob začetnih razgovorih so predstavniki delovnih organizacij želeli širše sodelovanje. Predvsem bi tudi tovarna pohištva Radomlje delno pokrivala potrebe proizvodnje pohištva tovarne Alples. Alples pa bo tudi del količine decimiranega lesa iz svoje proizvodnje dobavljal Radomljam, ker so določene kvalitete in dimenzije prav posebno primerne za tisto proizvodnjo. Razširjeno sodelovanje bi zajelo tudi tehnične izmenjave in bi dopolnjevalo asortiman pohištva.

S povečano aktivnostjo vseh v sestavljeni organizaciji združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva pa se odpirajo še nove možnosti širšega povezovanja. Pri tem pa ostaja odprto vprašanje povezave proizvodnje s prodajnimi mrežami in drugimi organizacijami v Sloveniji in v Jugoslaviji. Za uspešno proizvodnjo in pravilno poslovno usmerjenost je treba to vrzel čimprej zapolniti.

JELOVICA lesna industrija Škofja Loka

daje

PRIZNANJE

LIP BLED

za uspešno sodelovanje pri delovnih naporih na odpravljanju posledic potresa v Posočju 1976.

Škofja Loka, 20. 1. 1977

GLAVNI DIREKTOR: Tine Kokelj, dipl. oec.

PRESEDNIK DS DO: Rajko Riharšič

Zaključek akcije Posočje '76 v Jelovici

Lesna industrija Jelovica je 20. januarja letos priredila proslavo ob zaključku dela v Posočju v letu 1976. Njihov delovni kolektiv je imel težko nalogo na potresnem področju, saj je moral zgraditi 164 montažnih hiš in dva večnamenska objekta. Svojo nalogo je delovni kolektiv uspešno opravil. Pri delu za objekte so kolektivu pomagali tudi drugi kolektivi od gradbenih, avto-prevoznih, elektroinstalacijskih in drugih delovnih organizacij, kakor tudi posamezne članice našega SOZD, predvsem ZLIT Tržič in tudi naša DO.

Na zaključni prireditvi, ki je bila na škofjeloškem gradu je Jelovica vsem partnerjem, ki so uspešno sodelovali v akciji, podelila posebna priznanja, med njimi tudi naši DO. Kolektivom in nekaterim posameznikom, ki so sodelovali ves čas tudi na terenu v Posočju pa so poleg priznanj podelili tudi plakete. Predstavniki skupščine občine Tolmin pa so podelili sodelujočim

značke Posočja 76, nekaterim posameznikom, ki so ves čas požrtvovalno delali v Posočju pa zlate značke Posočje 76.

Na zaključni slovesnosti sta se predvsem tov. direktor Jelovice in predsednik njihovega DS zahvalila sodelavcem, ki so z vso voljo in resnostjo izpolnjevali naloge v tej akciji. Tov. Marjan Orožen, sekretar za notranje zadeve SRS je v svojem govoru poudaril, da se je v tej akciji predvsem izkazalo združeno delo; vsem se je zahvalil za sodelovanje. Posebno prisrčno zahvalo vsem, ki so pomagali Posočju v težkih dneh pa je izrekla predsednica Skupščine občine Tolmin.

Za prijetno presenečenje vseh povabljenih pa je poskrbel pevski oktet Jelovica, ki je s svojim nastopom zaključil to slovesnost ob delovni zmagi v Posočju.

Kolektivu Jelovice ob tej priliki iskreno čestitamo k uspešno zaključeni delovni akciji.

Podelitev priznanja

Stimulacija OD za mesec januar 1977

Stimulacija A grupe (neposredno delo)
Casovno preseganje časovnih normativov za januar 1977

Oddelek — TOZD	
Žaga	117,76
Skladišče izdelkov	134,21
Plošče	121,05
Iso-span	119,49
Pohištvo	—
Kovinski oddelek	135,93
TOZD BOHINJ	121,21
Žaga	119,79
Sobna vrata	120,49
TOZD REČICA	120,26
TOZD MOJSTRANA	125,12
Žaga	114,25
Zabojarna	130,88
TOZD PODNART	126,30
LIP	121,68

Stimulacija B grupe za januar 1977

TOZD	Doseganje plana %	Produktivnost %	Kritje %	Stimulacija %
Bohinj	77,06	83,56	70,56	105,00 (97,71)
Rečica	97,97	102,45	98,89	120,04
Mojstrana	83,31	93,31	68,48	105,00 (102,86)
Podnart	56,69	60,87	70,30	105,00 (82,43)
DSSS	81,97	88,09	79,72	105,00 (103,74)

Stimulacija TOZD trgovina

TOZD trgovina	Doseganje plan. ostanka dohodka %	Stimulacija %
Poslovalnica Rečica	112,02	130,00 (132,02)
Poslovalnica Zagreb	52,97	105,00 (72,97)
Vodstvo	92,83	112,83

Bodimo pravični do sebe in drugih

K pisanju me je pripravil članek v pretekli številki Glasila z naslovom Med ljudmi se marsikaj zgodi. Prebrala sem ga enkrat, dvakrat in se trdno odločila, da tudi jaz napišem svojega. In naj mi pisec ne zameri, če bom opisala drugo plat medalje — odnos nadrejeni — podrejeni.

Tudi jaz sem bila v sredini decembra pričča dohodku, ko se je neka delavka do nadrejenega vedla skrajno nedostojno. Celo popoldne ji ni bilo po godu nobeno delo. Nekajkrat sem slišala, ko ji je mojster z lepimi besedami odkazal delovno mesto, jo poskušal na vse načine pomiriti in lep način prepričati, da je pač potrebno delati tam, kjer se kaže največja nuja.

In kaj je delala ona? Pošljala ga je k vragu, zanj ni bil drugega kot samo zabit kmet, ki pač ne zna drugega kot ljudi samo preganjati. Venomer je ponavljala, da ima ona več izobrazbe kot vsak mojster. V takem vzdušju je minilo kar 6 ur. Ob 8. uri zvečer pa je bilo nadrejenemu tudi dovolj. Povedal ji je svoje in še dodal, da so zanj vsi enaki, če pa kdo ne zmore delati zaradi slabega počutja, naj to pove z lepimi besedami.

Temu dogodku sem bila prva pričča; vedenje delavke mi ni bilo všeč. Za one pa, ki so za pripetljaj slišali le od strani, pa je bil le mojster nesposoben, nedostojen in še vse kaj drugega.

Nimam namena, da bi razglabljal, kaj je kdo rekel o kom. Ta doživljaj sem opisala zato, da bi vsakdo, tudi iz vrste delavcev krepko in pošteno izprašal svojo vest. In vsak tisti ali tista, ki nekomu očita nestrokovnost, sebe pa postavlja v prvo vrsto izobraženih ljudi, naj se najprej vpraša, koliko pomeni. Če je tako sposoben, naj potem opravlja bolj zahtevno delo in izprazni delovno mesto manj sposobnemu. Na žalost je takih le malo, ki se tega zavedajo in zato prenekateri iščejo le način, kako bi lažje »pregnali« 8 ur. Te bi bilo treba vprašati, kaj bi bilo, če bi nadrejeni vedno postopal po starokovni poti. Kaj bi se z določeni osebami zgodilo takrat, ko bi mojster uporabil paragraf namesto svoje srčne kulture. O tem naj bi vsak malo premislil, preden koga pošlje k vragu.

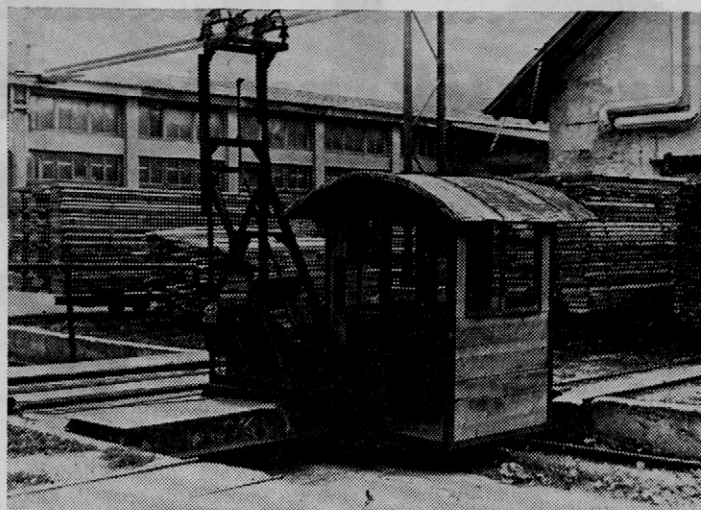
S tem pa nimam nobenega namena postavljati delavca na zadnjo stopničko svojih pravic. Vsaka pravica zahteva svoje dolž-

nosti. In dokler nekateri ne bodo imeli malo svoje zavesti, se odnos med delavcem in nadrejenim ne bo dosti izboljšal. Prav gotovo ga ne bomo popravili s tem, če bomo nekemu odvzeli spoštovanje. Če pa bomo imeli vsi skupaj malo več zavesti, potem bo takšnih razprtij kmalu konec. Da pa bomo to dosegli, bo potrebno najprej razkinkati one, katerih delo je odvisno samo od avtoritete drugih, raznih zunanjih sankcij in določenih nagraj.

Vem, da mi bo sedaj marsikdo očital, da sem ta sestavek napisala zato, da bi se mi bolje godilo. Tem ljudem naj povem, da še noben ni jedel zato, da bi bil debel, temveč zato, ker je bil lačen. Če pa sem bila obojestranska in pravična, pa to še ni zločin.

Ker smo v letu, ko teče akcija Človek, delo, kultura naj se vsakdo potruditi, da to ne bo le geslo nekega leta, temveč da nas bodo sadovi tega dela spremljali povsod, tako doma kot na delovnem mestu, saj vemo vsi, da življenje ni praznik, temveč delovni dan!

Bojana Štros

TOZD Bohinj — Deske so pripravljene za nadaljnjo obdelavo

KAKO PREPREČIMO RAZVOJ RAKA GLAVE IN VRATU?

Iz navedenega lahko povzamemo kaj moramo storiti, da preprečimo nastanek raka: skrbeti moramo za urejeno zobovje in zobne proteze, opustiti tobak in alkohol, levkoplakije pa morajo biti pod redno kontrolo zdravnika.

KAKO ZDRAVIMO RAK GLAVE IN VRATU?

S pravičnim načinom zdravljenja je možno ozdraviti 70 do 90 % bolnikov z zgodnjim rakom. Operacija ali obsevanje sta v teh primerih približno enako uspešna načina. Ker posledice operacije v nekaterih primerih hudo motijo ozdravljenca, se pri nas kot drugod po svetu pri določenih zgodnjih primerih raka glave in vratu raje odločamo za obsevanje, čeprav je dolgotrajnejše.

Napredovalnega raka moramo zdraviti s kombinacijo obsevanja in operacije. Samo obsevanje ali sama operacija nudita premajhno verjetnost za ozdravitev. V napredovanih primerih si velikokrat pomagamo tudi s citostatiki t.j. zdravili, ki uničujejo predvsem rakave celice.

Zdravljenje je treba skrbno načrtovati za vsakega bolnika posebej. Načrt za celotno zdravljenje napravita radioterapevt in kirurg skupno, potem, ko sta s pregledom bolnika in njegovih rentgenskih slik ugotovila razsežnost obolenja in, ko poznata mikroskopsko diagnozo tumorja. Seveda je tak postopek možen le v tistih bolnišnicah, kjer so ustrezni specialisti in ustrezna oprema. Z ustreznimi specialisti in z zadostno opremo za diagnostiko in zdravljenje razpolagajo le večje ustanove. Zato ne presenečajo statistični podatki Sve-

točne zdravstvene organizacije, ki govorijo, da je zdravljenje raka v večjih ustanovah uspešnejše. V Sloveniji imamo potrebne strokovnjake in vso potrebno opremo za zdravljenje raka le v Ljubljani.

KAJ LAHKO PRIČAKUJEJO BOLNIKI?

Verjetnost, da bo bolnik ozdravel je bistveno večja, kadar se začne zdravljenje v zgodnjem obdobju obolenja oziroma takrat, ko je tumor še majhen in se ne širi v okolišna tkiva. Pri takih bolnikih smemo izpostaviti obsevanju manj tkiva oziroma smemo odstraniti manj tkiva, če bolnika operiramo. Razumljivo je, da so tudi nezaželene posledice zdravljenja za ozdravljena manjše in se dajo zlahka prenašati.

Pri bolnikih, kjer se je bolezen razširila v okolišna tkiva ali v bezgavke, so uspehi zdravljenja slabši, vendar je možno ozdraviti tudi precej takih bolnikov. Posledice zdravljenja so za ozdravljence, ki so imeli napredovalnega raka, bolj neprijetne ampak še vedno sprejemljive. Večina ozdravljenec se lahko ponovno vključi v delo in družbo.

Mnogi bolniki zanemarjajo spremembe in občutke, ki so znanilci zgodnjega raka, ker ne vedo, da so lahko nevarne. Drugih pa je raka strah, da ne gredo k zdravniku, ker se boje, da bi jim potrdil sum na raka. Eni in drugi bi se morali zavedati, da rakavo obolenje navadno hitro napreduje in da je vsako čakanje zelo nevarno. V današnji dobi je mogoče raka ozdraviti, zlasti še, če pričnemo z zdravljenjem pravočasno.

dr. Marjan BUDIHA

Sedaj pa zares

Že precej vode je izteklo po Savi, odkar je bila ustanovljena sekcija invalidov pri DO LIP Bled. O tem smo že nekaj pisali v našem Glasilu, vendar dalje kot do oglašanja nismo prišli. Že v začetku bi omenil, da je delo Upravnega odbora sekcije zelo oteženo, ker je DO dislocirana in so posamezni TOZD razmetani od Podnarta, Mojstrane pa tja do Bohinja. V takem primeru je težko nastopati enotno homogeno, člani UO pa bi morali krožiti od TOZD do TOZD in zbirati potrebne podatke, ki so potrebni za evidenco in zaščito invalidov. No pa vseeno naj to ne bo opravičilo za nedelavnost.

V mesecu Januarju 1977 se je ponovno sestal Upravni odbor na seji in na sejo povabil tudi predstavnike Občinskega odbora invalidov Radovljica. Rezultat seje je, da pristopimo sistematsko k reševanju problemov organizacije invalidov in posameznih invalidov. V taki situaciji smo si zadali plan dela, od katerega je nekaj točk kratkoročnega značaja, nekaj nalog je dolgoročne značaja, ostala pa so kot stalna zadolžitve.

Ko smo ugotavljali zaposlovanje invalidov na delovnih mestih (del mesta označena kot invalidska), smo ugotovili, da DO nima urejeno zaposlovanje le teh ter da niso posamezna delovna mesta ocenjena kot invalidska delovna mesta. Že iz same sistematizacije je razvidno, da nikjer ne piše primerno za invalida, na več krajih pa je označeno z »za invalida neprimerno«. Zaradi take situacije smo bili enotnega mnenja, da člani UO invalidov skupno s službo varstva pri delu v DO tozadevno razčistimo in naredimo seznam vseh obstoječih invalidskih delovnih mest. Rok izvedbe smo si postavili do 15. 2. 1977.

Takoj ko bomo izvedli to akcijo, bomo sklicali posvetovanje z invalidi po posameznih TOZD, kjer se bomo dogovorili in pogovarjali o stanju invalida v DO, njegovim delom, in odnosih ostalih do invalidne osebnosti. Na ta posvetovanja bomo povabili vodja TOZD, vodje oddelkov, zastopnike družbeno političnih organizacij ter bomo poizkušali dobiti enoten jezik. Istočasno pa bi obravnavali tudi rezultate ankete, ki bo v teh dneh dana v izpolnitev vsem invalidom v naši DO.

Nadalje smo ugotavljali prisotnost invalidov v organih sa-

moupravljanja, sindikatih in mladinski organizaciji. Zedinili smo se, da naj bi bil predstavniki UO v posameznih TOZD vabljeni na seje sindikata, na zasedanje DS, na seje komisij za medsebojne odnose delavcev v združenem delu. Zakaj to, invalid, bi lahko najbolje potom teh organov posredoval v primeru zaščite invalidne osebe, v zadnjem primeru bi pa lahko ugotovili, če je delovno mesto pri-

Rak glave in vratu

UVOD

Kadar govorimo o raku glave in vratu imamo v mislih predvsem zločeste tvorbe, ki zrastejo v ustih, žrelu, v nosu, v obnosnih votlinah, v grlu in v slinavkah ter v žlezi ščitnici. Sem ne prištevamo tumorjev živčnega sistema, Rak glave in vratu zavzema v Sloveniji približno 7 do 8 % vseh rakavih obolenj. Večinoma zbole starejši ljudje, moški 2,5-krat več kot ženske. Najpogostejše se rak javlja v grlu, na ustnici in v ustni votlini. Drugod se javlja redkeje.

KAKŠNA SO ZNAMENJA?

Začetni rak v tem področju je najčeste podobno majhni razjede ali zatrdlinici. Razjeda je navadno rahlo vneta in zato boli, posebno kadar žvečimo ali požiramo trdo ali začinjeno hrano. Majhna zatrdlinica na glasilki povzroči hripavost. Te težave se lahko bolj ali manj omilijo na antibiotiko ali drugačno protivnetno zdravljenje, ki ga je predpisal zdravnik, vendar se kmalu ponovijo in se stopnjujejo z rastjo tumorja. Zato je nujno, da ponovno obiščemo zdravnika in se posvetujemo z njim. Ta bo poslal bolnika s sumljivo razjedo, ki se noče zazdraviti k ustreznemu specialistu na odvzem materiala iz razjede za preiskavo pod mikroskopom. Sele tako lahko z gotovostjo ugotovimo rakavo obolenje. Večkrat pa razjed ali zatrdlin ne občutimo dokler niso tako velike, da začno vraščati v mišičje jezika ali žrela in s tem otežkočajo požiranje in govorjenje. Vraščanje v

merno za invalida in ga tudi temu dodelili, seveda v soglasju s prizadetim.

Ugotavljali smo, da je še veliko vprašanj nerešenih. Ker pa smo mnenja, da prvo rešimo naloge, ki smo si jih zadali, se ponovno sestanemo meseca marca, konsultiramo izvršene naloge ter šele potem pristopimo k nadaljnjim akcijam.

Upam, da bom v prihodnji številki poročal več, najzanimivejši pa bo rezultat ankete. Imam občutek, da bomo izvedli veliko novega.

JAKA

živce ali v kost povzroča navadno precejšnje bolečine. Zaradi svoje velikosti lahko tumor ovira tudi dihanje ali pa povzroča bolniku občutek tujka. Pod brado in na vratu velikokrat najdemo povečane, trde bezgavke. Mnogokrat so šele povečane bezgavke povod za to, da bolnik obišče zdravnika, ker nima nobenih drugih težav.

KJE SO VZROKI ZA NASTANEK?

Vzroka za nastanek raka ne poznamo. Rak se lahko razvije iz navidezno nespremenjene sluznice brez vidnega vzroka. Včasih njegov nastanek pospešujejo naslednje okoliščine:

1. škrbine ali slabe zobne krošnje, ki dražijo in ranijo sluznico jezika;
2. slaba proteza, ki draži in tišči dlesan;
3. pri nekaterih je najti na sluznicah belkaste, nekoliko zдебeljene lehe, ki jih strokovno imenujemo levkoplakije. Bolniku ne povzročajo nobenih težav, a se z leti iz nekaterih razvije rak;
4. alkoholizem in kajenje zelo verjetno pospešujeta nastanek raka v ustni votlini, žrelu in grlu.

Pritekla je voda — hvala

Galisko društvo Nemški rovt se zahvaljuje kolektivu LIP Bled za dodeljeno denarno pomoč v višini 15.000.— din.

Sredstva so porabljena za izgradnjo vodovoda, za katerega so tudi vaščani sami prispevali nad 30 milijonov S din, in več tisoč delovnih ur. Skupna investicija je znašala nad 170 mio S din.

Vaščani so več sto let zajemali s korci deževnico, zbrano v vodnjakih, se postopoma »modernizirali z ročnimi pumpami« in v zadnjih nekaj letih tudi s hidrofornji.

Priti do zdrave vode, je bila dolgoletna želja, vendar nerešen problem.

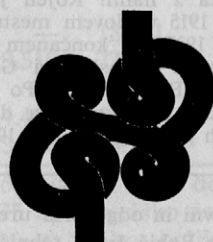
Za vasjo je dovolj močvirja in tudi nekaj studencev, ki pa že po nekaj sušnih dnevih usahnejo. Mislili smo tudi na največji bohinjki vodovod Voje, ki bo napajal tudi Boh. Bistrice. Toda ta pot je predolga. Od kje potem vzeti vodo?

Starejši vaščani se še spomnijo, kako so jo nosili izpod Požarja; to je na 1/3 poti od Rovta do Raven iz studenca, ki izvira nižje od vasi. Tu je bilo vode vedno dovolj. Toda če ne bi bilo elek-

trike in bi si jo kdo zaželel, bi si jo še danes prinesel le v posodi.

Elektromotorji jo sedaj preko črpalke potiskajo v nad vasjo zgrajen bazen, od tod pa prosto teče v omrežje.

Skozi prve pipe je pritekla voda v mesecu novembru 1976. Slavnostna otvoritev pa je bila zaradi takratnega mraza preložena na spomladanski čas tega leta.

Vabimo vas, da pridete ta dan na »pokušnjo« in tudi vi ugotovite, če je res (kar je pokazala analiza), voda popolnoma čista in da ima plus 7 stopinj Celzija, pa naj bo poleti ali pozimi.

Vaščani

Praznik mater, žena

Življenje je kratko, vsakdo preživi več hudega kot dobrega. Delamo in živimo v svetu, kjer se nam neznansko mudi. Stroji so zamenjali v večini človeške roke, a vendar je časa še vedno premalo. Živimo v družbi, pa vendar se poznamo malo; zapiramo se vase in pozabljamo na vedre in prijazne pogovore, ki odpirajo pota do ljudi.

Svet se deli v moški in ženski. Vloga žene v današnji dobi je drugačna v marsikaterem pogledu kot v prejšnjih časih. Zgodovina nam pokaže, da je bila žena zapostavljena; v družbi je niso postavljali na prvo mesto, bori-la pa se je za izenačenje z moškimi. Popolne enakopravnosti še danes ni dosegla. Žena ali mati je bolj povezana z domom, to gotovo izvira iz pradavnine. Žena je tedaj varovala ogenj, pazila otroke, možje pa so šli na lov. Možje si danes veliko lažje vzamejo čas za izvenslužbene dejavnosti.

Danes je večji del žensk zaposlenih v delovnih organizacijah.

Hodijo na delo zaradi boljšega skupnega dohodka, saj se pri številnih družinah moževa plača malo pozna.

Matere, žene in dekleta, na koledarju je spet 8. marec, vaš praznik. Praznujte ga tudi v resnici, dobre volje, nazdravite s sorodniki, prijatelji in znanci. Vse imate polno velikih in malih skrbi, lahkih in odgovornih dolžnosti, v tovarni in tudi doma.

Ko se iz službe vrnete domov, vas spet čaka delo. Kliče vas mnogo vsakdanjih opravil, katera morajo biti vsa narejena. Nikjer se gospodinjstva dela nič ne poznajo, pa vendar skrbite za nas, brez vas bi težko živeli.

Ce bi vprašali naše žene, kaj čutijo za njihov praznični dan, bi gotovo skoraj vse odgovorile: »Vesele smo, da imamo svoj dan. Toda želimo, da bi nas razumeli skozi vse leto, ne samo za 8. marec.«

Samo ljudje smo, vsak izmed nas z napakami svoje vrste. Pre-našamo drug drugega in hodimo po poti življenja. Spomnila sem se dogodka iz svoje mladosti. Denarja je bilo malo v hiši, oče je sam služil kruh v tovarni. Za 8. marec nisem mogla materi kupiti niti rute. Težko mi je bilo, rada bi ji kupila kaj lepega. Samo kratko pesmico sem ji napisala in ji prav nerodno dala majhen šopek iz teloha. Še vedno se dobro spominjam, da je jokala in se mi zahvalila za pesem in rože. Vesela je bila spomina in mojega priznanja, da jo imam rada.

Tudi druge matere, žene in dekleta se veselijo z nami, če jih spoštujemo in jim vsaj malo pomagamo z besedami in dejanji.

Iskrene čestitke vsem delavkam naše delovne organizacije.

Sedaj, ko odhajaš v zaslužni pokoj, ti iskreno želimo predvsem zdravja, da bi srečno in še dolgo užival v življenju ter da bi z nami še sodeloval.

JERICA POR

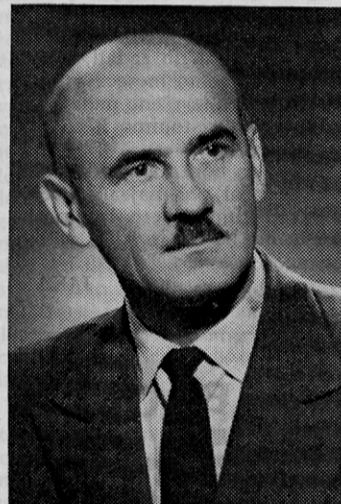
Tov. Jerica Por je bila v naši delovni organizaciji 23 let. Začela je v Vintgarju — tovarni em-

balaže in po priključitvi nadaljevala delo v naši TOZD. Opravljala je razna dela v proizvodnji in nazadnje je bila dve leti kuharica v tovarniški menzi. Poleg dela v proizvodnji je vseskozi sodelovala in delala v družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravi. Za svoje dolgoletno delo je bila tudi odlikovana z medaljo dela.

in deklet

Ob ustanovitvi našega podjetja leta 1948 je bil postavljen za tehničnega vodjo, kjer je ostal vse

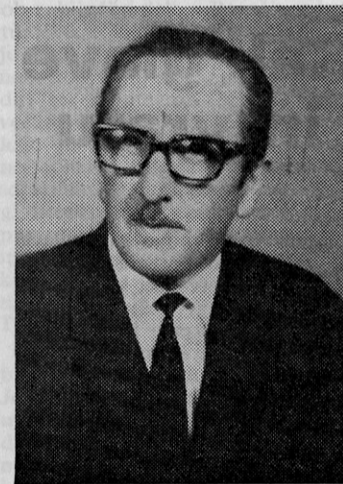

do leta 1961, nato je opravljal delo vodje plansko analitskega oddelka, leta 1971 pa je bil imenovan za vodjo tehnične kontrole v naši delovni organizaciji.

Dolga delovna doba, ki jo ima med nami; veliko se je spremenilo od takrat, ko je začel delati z nami. Močna in velika je postala naša delovna skupnost, tudi sam razvoj v tehnologiji in boljših pogojih dela je precejšen. Pri tem ima zasluge tudi naš Tone, kateremu se ob tej priliki iskreno zahvaljujemo za ves trud in veliko delo, ki ga je vložil za izgradnjo in razvoj naše delovne organizacije. Tudi on je mnogo prispeval k temu, da imamo mi in da bodo imeli naši zanamci boljše pogoje dela in možnost nadaljnega razvoja.

ANTON VIDIC

Tov. Vidic Anton se je zaposlil v naši delovni organizaciji leta 1955 na takratnem obratu Gorjana. Vsa leta službovanja je delal na delovnem mestu skupinovodje in mojstra izmene v oddelku vrata. Bil je med prvimi, ki so začeli orati ledino nove

proizvodnje na takratnem obratu Gorjana. Kljub temu, da še ni imel dovolj delovnih let, se je vsled boleznj moral predčasno invalidsko upokojiti.

Obema želimo, da bi še dolgo, let uživala zaslužni pokoj. Predvsem jima pa želimo obilo zdravja in zadovoljstva.

Odšli so v pokoj

TRPINC CILKA

Trpinc Cilka se je zaposlila v naši delovni organizaciji leta 1954. Vseh 22 let dela pri nas je bila zaposlena na obratu Lan-covo.

V prvih letih zaposlitve je delala na delovnem mestu razvrščevalka žaganega lesa, kasneje pa na delovnem mestu sorter oblog. Delovni pogoji so v primerjavi z ostalimi obrati tu najtežji, kljub temu pa je svoje de-

lo opravljala z veseljem in strokovno.

V vseh letih njenega dela smo se dobro razumeli, zato ji želimo vse najboljše, trdno zdravje in veliko osebnih sreč. Sodelavci se ji za njeno dolgoletno delo zahvaljujemo z željo, da nas tudi v bodoče pogosto obišče.

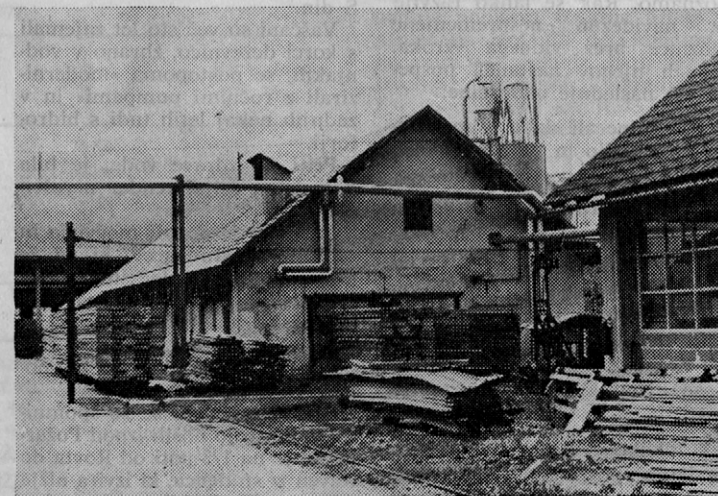
ANTON SEDLAR

Kdo ga ne pozna, saj je delal vsa leta z nami! Rojen je bil 11. 10. 1915 v Novem mestu. Že v letu 1935, po končanem šolanju, se je zaposlil pri Gozdni upravi v Boh. Bistrici. Po izmenjavi delovnih mest na drugih gozdnih področjih je leta 1939 za

stalno prišel v Boh. Bistrico, kjer se je tudi poročil in tam prebiva še danes. V letih pred vojno je služboval pri Gozdni upravi Boh. Bistrica, kjer se je zaposlil tudi takoj po končani vojni 1. julija 1945. Dobro se spominjamo tistih časov, ko so bili skoraj vsi žagarski obrati le pogorišča. Za obnovo porušanih objektov smo tedaj potrebovali ogromne količine žaganega lesa, zato je bilo nujno z vso silo in naglico obnavljati te obrate. Vsi žagarski obrati so spadali takrat pod gozdne uprave, tako tudi vse žage na področju Bohinja (tedanji Impex, Markeževa in Hajnriharjeva žaga v Boh. Bistrici, žaga v Soteski in Boh. Belj). Veliko dela in požrtvovalnosti je bilo treba, da so bili ti obrati obnovljeni in so pričeli z obratovanjem.

Pri tej obnovi ima tov. Sedlar skupno z našim veteranom tov. Komarjem in tedanjim upraviteljem GU v Boh. Bistrici izredne zasluge. S sodelavci, ki so delali pri obnovi teh obratov z vso vne-mo in voljo, takorekoč brez omejenega delovnega časa, veliko dela tudi udarniško, je uspela obnova v rekordnem času, da so lahko žage pričele dajati takrat tako potreben in dragocen gradbeni material za obnovo.

V juniju 1946. leta je bil premeščen po službeni potrebi na Gozdno upravo Podvleka, v februarju leta 1947 pa prav tako po službeni potrebi za ravnatelja Dravske lesne industrije v Maribor. Že novembra istega leta pa je bil imenovan za referenta za industrijo pri takratni Gozdni industriji Bled.

TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica

Dražgoše '77

Kot vsako leto je bil tudi letos pohod v Dražgoše, kjer je bila med drugo svetovno vojno huda bitka. Vas Dražgoše so Nemci požgali, ostanke pa porušili. Padlo je mnogo partizanov, pa tudi Nemci so imeli velike izgube.

Pohoda, ki je potekal iz Soteske preko Jelovice v Dražgoše, se je udeležila petčlanska ekipa OO ZSMS TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica, ki jo je vodil Medja Anton, v ekipi so bile tudi tri dekleta. Po zboru v Soteski smo krenili po petnajst km dolgi poti preko Jelovice v Dražgoše. Pot je bila zelo težavna, ker je pred nekaj dnevi zapadlo precej

Kronika

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC JANUAR 1977

TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica 424 delavcev in 12 vajencev
TOZD Rečica 280 delavcev in 7 vajencev
TOZD Mojstrana 53 delavcev in 2 vajenca
TOZD Podnart 66 delavcev
TOZD Trgovina 13 delavcev in 1 vajenec
DSSS 74 delavcev
Skupaj 910 delavcev in 22 vajencev

Poročil se je:

Čučič Milan

Rodili so se:

Tomažu in Silvi Sušnik — sin
Zdravku in Ireni Kitič — sin
Pavlu Maleju — sin
Mirku Lojevcu — hči

Odgovor

Oprosti, mati. Že dolgo nisem ti odgovorila na pismo, kjer si me žalostno prosila:

»Kmalu odpiši! Imaš jesti dovolj? Ti je tam toplo?«
Velike črke, vse polno skrbi.
Na zadnjem listu si dodala še:
»Zdrava ostani, hči. Čakam te!«

Megleno mesto v temni noči spi. V zvoniku pozna ura je odbila. Jaz še bedim, na čas sem pozabila. Pišem počasi, solza po licu drsi. Morda že jutri pismo boš dobila. Oprosti, mati. Pozno sem ti

odpisala.
Drugačna sem, nič več punčka mala.
Vesna

Izžrebani reševalci

Nagrade za pravilno rešitev novoletne križanke so prejeli:

300.— din Škerlak Ivanka, upokojenka
200.— din Ahačič Edita, DSSS
100.— din Urh Albina, TOZD Bohinj

Glavni in odgovorni urednik: Robič Ivan, tehnični urednik: Freljih Nada, člani: Žitnik Janez, Mencinger Franc, Trojar Andrej, Knaflič Zdravko, Noč Anton, Koselj Ivanka, Jeglič Silva in Kraigher Ciril.